

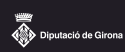
Al setembre del 1923 es va produir el cop d'estat del general Primo de Rivera. Tot seguit, la Mancomunitat fou intervinguda i, finalment, el 1925 va ser suprimida. Justament poc abans del cop d'estat, la Mancomunitat havia publicat tres volums profusament il·lustrats, titulats *L'obra realitzada*. Era una operació moderna de comunicació institucional, que volia mostrar allò que s'havia dut a terme, però sobretot el que s'havia projectat i que encara estava pendent de fer.

Molts dels projectes es van recuperar durant l'etapa de la Generalitat republicana. D'altres, com ara el de les biblioteques populars, esdevingueren font d'inspiració per a altres institucions: per exemple, la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis va crear el 1923 la seva pròpia xarxa de biblioteques, la primera de les quals a Santa Coloma de Farners.

La política de construcció escolar, en la qual les competències eren de l'Estat, progressà en aquest període i continuà després, quan van donar fruit gestions anteriors.

A les comarques gironines es conserven testimonis arquitectònics i urbanístics notables d'aquesta etapa: l'escola de Palau-saverdera (avui, l'Ajuntament), la Rambla de Figueres, l'obra pública de Rafael Masó o els pavellons de l'antic manicomi de Salt en són els millors testimonis. Malauradament, els edificis de les Biblioteques Populars d'Olot i Figueres van ser enderrocats a finals dels anys seixanta i començaments dels setanta del segle passat.

La Mancomunitat va construir, certament, un relat propi, tot i els recursos modestos de què va disposar i la manca de competències en molts àmbits. Va saber transmetre, a partir de l'acció realitzada o projectada, una determinada imatge, que, en bona part, ha arribat fins avui. Cent anys després, pertoca als historiadors avaluar-ne amb rigor els resultats, les clarors, però també les ombres. Aquesta exposició ha volgut presentar una perspectiva global que permeti de copsar tant les unes com les altres.



Consulteu on es podrà veure aquesta exposició al web:
www.digi.cat/exposicions

Twitter:
[#mancomunitat](https://twitter.com/mancomunitat)



LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA A LES TERRES DE GIRONA



Diputació de Girona



Patronat Francisc Eiximenis de la Diputació de Girona



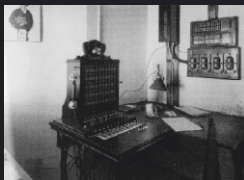


Cent anys després de la creació de la Mancomunitat de Catalunya, l'exposició vol proporcionar una visió renovada de les principals actuacions que aquesta institució va desplegar entre els anys 1914 i 1924 a les terres de Girona. Es tracta d'oferir les claus per comprendre què va suposar la primera experiència d'autogovern de la Catalunya contemporània, basada en el fet de mancomunar l'acció de les quatre diputacions catalanes.

En els diversos àmbits expositius es presenten els principals resultats en el camp del debat territorial, les comunicacions, les obres públiques, l'agricultura, les polítiques de conservació de la natura i dels monuments, l'educació, la cultura i la sanitat. El que es pretenia era construir un país modern des d'una concepció nacional, i no pas regional.

Tanmateix, no va ser una etapa exempta de contradiccions, i convé no idealitzar-la. D'una banda, els primers anys de la Mancomunitat es van viure en plena convulsió de la Primera Guerra Mundial (1914-1918): tot i la neutralitat d'Espanya en el conflicte, la contesa no deixà de sacsejar la vida política i intel·lectual, alhora que es polaritzaven les posicions i s'agreujaven les tensions socials. D'altra banda, en l'ideari de molts catalanistes conservadors –la Lliga Regionalista fou el partit més influent– la cultura i l'educació es veien més com a factor de distinció i via de formació al servei de les minories dirigents, que no pas com a instrument de millora social per al gruix de la població.

Més que donar una visió abstracta o únicament institucional de la Mancomunitat, l'exposició pretén oferir-ne una perspectiva més humana i social, que permeti descobrir els homes i les dones que, d'una manera directa o indirecta, en van ser protagonistes.



...que no hi hagi ni un sol Ajuntament de Catalunya que deixi de tenir, a part dels serveis de policia, la seva escola, la seva biblioteca, el seu telèfon i la seva carretera.»

Enric Prat de la Riba



IDEA I REALITZACIÓ
Diputació de Girona
Patronat Francesc Eiximenis

COMISSARIAT
Joaquim M. Puigvert
Narcís Figueras

TEXTOS

Jordi Bohigas
Mònica Bosch
Pere Bosch
Xavier Carmaniu
Xavier Castanyer
Jordi Falgàs
Narcís Figueras

Maximiliano Fuentes
Carles Gorini
Rosa Maria Gil
Joaquim M. Puigvert
Andreu Pujol
Enric Pujol

DOCUMENTACIÓ

Mireia Costa-Pau / Secretaria Tècnica del Patronat Francesc Eiximenis
Maite Serrats / Secretaria Tècnica del Patronat Francesc Eiximenis

ASSESSORAMENT LINGÜÍSTIC

Oficina de Serveis Lingüístics de la Diputació de Girona

DISSENY

Xavier Roqueta / Oficina de Difusió de la Diputació de Girona

FOTOGRAFIA

Carme Gotarde Camps
Eddy Kelele
Florenci Crivillé
Foto Lux
Frederic Ballell

Jordi Puig
Martí Artalejo
Valentí Fargnoli
Narcís Vicens
Martin Gallego

AUDIOVISUALS

Imatge: Dpol Media
Locució: Cristina Cervià i Francesc Ten

PRODUCCIÓ

Artesans de la fusta SCCL
La Digital
Raig Instal·lacions SL

PRODUCCIÓ EXECUTIVA

Oficina de Difusió de la Diputació de Girona

FONS DOCUMENTALS

Arxiu Comarcal del Baix Empordà (Fons família Ramió-Rosich)
Arxiu Comarcal de la Cerdanya
Arxiu Comarcal de la Garrotxa (Col·lecció d'imatges de Josep M. Dou Camps / Fons Fotografia Gotarde / Col·lecció d'imatges de la Biblioteca Marià Vayreda)
Arxiu Comarcal del Ripollès
Arxiu Comarcal de la Selva
Arxiu Fotogràfic de Barcelona
Arxiu família Riera
Arxiu família Grahit
Arxiu família Galí
Arxiu fotogràfic Teisa
Arxiu de l'Institut d'Estudis Catalans
Arxiu Mas, Fundació Institut Amatller d'Art Hispànic
Arxiu Municipal de Figueras (Fons Inés Jové)
Arxiu Municipal de Lloret de Mar (Fons Martínez Planas)
Arxiu Municipal de Palafrugell (Fons Bassa Rocas)
Arxiu Municipal de Palamós (Col·lecció d'imatges Ajuntament)
Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols (Fons Santiago Güitó)
Arxiu Municipal de Tossa (Fons Melé)
Biblioteca Fages de Climent de Figueras (Fons històric Biblioteca)
Biblioteca Nacional de Catalunya
Centre de Documentació del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter
Col·lecció Jaume Felip
Col·lecció Comput Apage SL
Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya. Demarcacions de Girona i de Barcelona
CRDI. Ajuntament de Girona
Fundació Alexandre Galí
Fundació Rafael Masó
INSPAI. Diputació de Girona
Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya
Museu d'Art de Girona
Museu Etnològic del Montseny, la Gabella
Museu de la Pesca de Palamós
Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols
Servei de Patrimoni Arquitectònic Local. Diputació de Barcelona

DIRECCIÓ DEL PROJECTE

Patronat Francesc Eiximenis
Oficina de Difusió de la Diputació de Girona

AGRAÏMENTS

Sílvia Alemany, Eva Astarloa, Xavier Campillo, Joaquim Carreras, Florenci Crivillé, Joaquim Daban, Cristina Feixas, Laura Francés, Jesús Gutiérrez, Antoni Mayans, David Moré, Família Nel·lo Blasi, Joaquim Puigvert Pastells, Joaquim Roca, Gabriel Riera, Anton M. Rigau, Estel Sarrà, Elsa Seguí, Èrika Serna, Erola Simón, Jordi Turon, Nati Vilanova i Oficina de Protocol de la Diputació de Girona.